דלא תקן לה במתני': **סעוטר וסמטא** . ולא אמרינן נפקי להו מהיתר לאכילת קדשים ואל עלייהו איסור נבילה למפרע . **דיפנה בכמה** . בזר: **לדברי הלומר** . בפ' אחרון (נקמן דף קיג.) ר' יהודה אומר אין מנחה בבמה: **ולחיים** . ויזבחו זבחים שלמים כדכתיב (שמות כד) : **אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה** . הילכך לא תורה אור ילפינן זר במקדש לענין קמילה מזר בבמה דלא דמי הך קמילה להך קמילה דבמקדש הואיל וקידשה בכלי שרת איפסלא בזר : ה"ג בתורת כהנים להך מתני' יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה כו' : **הא נמי נבילה היא** . מאן לימא לך דלאו נבילה היא נהי דהוותרה מליקת חטאת העוף לכהנים מגזירת הכתוב מלכל חטאתם כדתמרן בפרק [בנים שמחי] (נעיל דף מד:) עולה שלא הותרה להם חטאת בבית הבליעה : **אלא מעמוד לומר טריפה** . אפשר אשר תאכל נבילה וטריפה יד) (ויקרא יז) **וַנְבֵלָה טָרוּף** לא **טָהוֹר מִיחוּקְמָא** – קרא בת"כ והלא "טריפה" קרא יתירא הוא לדרשא דלדקמן שלי אפשר לשומעו כמשמעו מו) שיהא טריפה מטמא בבית הבליעה מחיים (אם) טריפה חיה *ואם איכה חיה הרי בכלל נבילה והא מז) מתני' לקמיה מיתוקים כר"מ דאיתא ליה שחיטה שוף טהור מטהרת טריפתו מטומאתו ולא דרים ליה להאי קרא להבית טריפה ששחיטה שחטמא הילכך דרים ליה למעוטי מליקה שהיא בפנים ושחיטה שהיא לפנים ומשמע ליה קרא הכי נבילה שהיא כטריפה היא דמטמאה : **מה טריפה** . אין טריפות המאורע בה מעיר שום איסור שהיה בה מתחילה : **אף נבילה** . שאין נבילות יז) המאורעת בה מתיר את האיסור **יצא** נבילות הבא לה ע"י מליקת פנים בהכסר הואיל ומתיר את האיסור שבחייה לא היתה ראויה לקרב לגבוה והותרה במליקה זו יכול תהא שחיטה שהיא לפנים. וכת"כ נרסי' לה הכי יכול השוחט חולין בפנים וקדשים בין מבפנים בין מבחוץ כו' : **הא נמי נבילה היא** . מי יימר דלאו נבילה היא הואיל ושחיטה בפנים בשוף לא שייכא וכן בקדשים בין בפנים בין בחוץ כו' : **ת"ל טריפה** . כלומר נבילה שהיא כטריפה מטמאה : **ששוה בפנים בחוץ** . דכאן וכאן היא אסורה : ה"ג יצא השוחט חולין בפנים וקדשים בין בפנים בין בחוץ הואיל ולא שוו בפנים בחוץ מן מטמאין ולקמן מפרש ואזיל : **בשלמא חולין** יח) **שוחטן בפנים בחוץ** . שהרי חולין שחוטין בחוץ מן מטמאין ואפי' יט) שלא בהיכשרו כגון שוף טריפה שחטה דהא מתניתין לקמן כר"מ כ) טהרה טריפת הטוף שחוטה ומוקי טריפה דכתיב בקרא להך דרשא למעוטי פנים : **מידי ומידי** . בין בפנים בין בחוץ נבילה זו שוה בהם אין כאן תורת שחיטה : **אמר רבא** . שחיטת פנים דחולין הוא דנפקא לן מהך דרשא, **אבל קדשים** לא צריך למילף מינה דממילא נפקא לן דלא מיטמאו עופות קדשים שחוטין בחוץ דאם הועילה שחיטת חוץ לחייבו עליו כרת משום שחוטי חוץ כדמרבינן ליה בפרק השוחט והמעלה (נקמן דף קז.) מאי אשר ישחט' לרבות שחיטת עוף אלמא שחיטה כא) (היא) שמה : **לא תועיל** . בתמיה : ה"ג אם אכן מון, פנים מגלן כא): **ומשני הואיל ולא שווה בפנים לכאן** . דהא אוקימנא דבחוץ לא מטמא ואע"ג דבאכילה אסור, בטומאה מיהא לא שוו : **מי ס"ל מלק קדשים** . דקתני לעיל מיטמאין : **הא לא שוו בחוץ בכפנים** . דהא בפנים הכשירו במליקה : **דנין דבר שלא בהכשירו** . שחיטת קדשים בפנים : **מדבר שלא בהכשירו** . שחיטת קדשים בחוץ וכן שחיטת חולין בפנים כב) משחיטת חולין טריפה בחוץ : **ואין דנין דבר שלא בהכשירו** . כגון מליקת קדשים בחוץ : **מדבר שבהכשירו** . מליקת קדשים בפנים : **מתני' ר"מ אומר אינה מטמאה** . בקל וחומר : רבי

ליטעמיך ולא היה פסולו בקודש לאתויי מאי אלא רישא ג) לאתויי שחיטת קדשים בפנים סיפא לאתויי מליקת חולין, תניא כוותיה דרבי יוחנן מלקה זר מלקה פסול, "הפיגול והנותר והטמא אין מטמאין אבית הבליעה" / א"ר יצחק שמעתי שתים: אחת קמיצת זר ואחת מליקת זר, אחת תרד ואחת לא תרד, ולא ידענא, אמר חזקיה מסתברא הקמיצה תרד מליקה לא תרד, מאי שנא מליקה דישנה בבמה, קמיצה נמי ישנה בבמה כי תימא אין מנחה בבמה, אין ג) עופות נמי בבמה דאמר *רב ששת לדברי האומר יש מנחה בבמה יש עופות בבמה לדברי האומר אין מנחה אין עופות *מ"ט זבחים ולא מנחות זבחים ולא עופות אלא אימא אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה: מלק בשמאל או בלילה כו' : ת"ר יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה בגדים בבית הבליעה? תלמוד לומר נבלה ה) הא נמי נבלה היא אלא ת"ל "טריפה" ו) מה טריפה שאין מתרת את האיסור אף כל שאין מתרת את האיסור יצא מליקה שהיא לפנים הואיל והיא מתרת את האיסור אין מטמא בגדים בבית הבליעה, ז) תביא ח) המלק (ק"ן רפ"ז סימן) ט) קדשים בחוץ (מולק) וחולין בין מבפנים בין מבחוץ הואיל ואין מתירין את האיסור מטמאין בגדים אבית הבליעה תניא אידך ח) יכול תהא שחיטת חולין לפנים וקדשים בין מבפנים ובין מבחוץ מטמאה אבית הבליעה? ל נבלה הא נמי נבלה היא אלא ת"ל "טריפה" מה טריפה שווה בפנים כבחוץ אף כל ט) ששוות בפנים כבחוץ יצא שחיטת חולין בפנים וקדשים בין מבפנים בין מבחוץ הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ אין מטמאין בגדים אבית הבליעה בשלמא חולין לא שוו בפנים כבחוץ אלא קדשים אידי ואידי פסולין נינהו אמר רבא אם הועילה לו שחיטת חוץ לחייבו כרת לא תועיל יז) (לו) לטהרה מידי נבילה, יח) אשכחן חוץ, פנים מנלן? הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ אי הכי מלק קדשים מדבחוץ נמי לא יט) דלא שוו בפנים כבחוץ? אמר רב שימי בר אשי יג) דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שלא בהכשרו ואין דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שבהכשרו, ולא והתניא *מנין לזיצא שאם עלה לא ירד שהרי יוצאה בשר בבמה? תנא אותה תורת העולה, ריבה ר' מאיר אומר אינו מטמא בבית הבליעה רבי

ליטעמיך שלא היה פסולו בקודש לאתויי מאי . תימה דילמא לאתויי בעל מום דהא מטמא דטעמא דזר לר' יוחנן מטום דילוף מבמה וכעל מום לא הותר בבמה כדמוכח לעיל בריש פ"ב (דף מו.) דפריך מה להלן הטוה שבהן שכן לא הותר בבמה ואי הוה מפרקינן בטעמא דרבי יוחנן מטום דילוף מבחיטה אע"ג דלאו עבודה היא דחיטה הוה ניחא : **לאתויי** שחיטת קדשים בפנים . ואע"ג דתרד מדתנן פ' הטוחט והמעלה (נקמן דף קיח.) שוחט עוף בפנים ומעלהו בחוץ פטור מ"מ אין מטמאה בבית הבליעה דילפינן לקמן מטריפה *ויש לומר לא דמי שוחט עוף בפנים דאיט מטמא הייט טעמא דגם בחוץ איט מטמא ומטעמא דהוטילה המחיטה לחיוב כרת בכביל כך אין לומר דאם עלה בהמה לו עוף שחטו חוץ דיקרב אלא פסיטא דירד דמה ענין זה לזה *חיוב כרת לומר לא ירד פסיטא דשוחט בהמה לו עוף בחוץ דמשום שחייב כרת אם עלה לא נאמר דאם עלה לא ירד ולעולם לא נאמר לא ירד אלא היכא שמליט דוגמתו כשר בפנים וברים מטילה (דף ב:) דמשוה להו דכל היכא דאין מטמאין אבית הבליעה הכי נמי לא ירדו הייט דוקא בדבר שיש בפנים כשר טוטיייהו . ברו"ך :

מליקת זר לא תרד . לרבי שמעון אבל לר' יהודה תרד כמו לילה ויולא ודרוס דטבודת דם לא ילוף ר' יהודה מבמה : **אין** קידוש כלי שרת במנחה בבמה . תימה כיון דתקדש בכלי שרת הוא פסולו בקודש קרינא ביה ושמא כיון דתחילת עבודתה ביד ולא נתקדש בכלי שרת בתחילת עבודה לא תשיב פסולו בקודש ולא דמי לשחיטה דסכין מקדשא ליה : **יכול** תהא שחיטה שהיא לפנים ממטמא בגדים אבית הבליעה כו' . הא דמלרכינן הכא קרא לשחיטת עוף קדשים שמטהרת מידי נבילה ולענין איסורי הגאה לא מלרכינן קרא לשחיטה שמטהרת מידי נבילה לא דמי דקדשים אין הכשר אכילתן בשחיטתן אבל איסורי הגאה הכשר אכילתן בשחיטתן אע"ג דהשתא מיהא אין שחיטתה מכשרתן בתחילה מ"מ מטהרתן מידי נבילה : **ואין** דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שהוא בהכשרו . "פי' בקונטרס כג) ושחיטת *חולין *) בפנים לאו משחיטת חולין בחוץ דילפינן אלא משחיטת קדשים *בפנים ילפינן ואם תאמר אם כן מליקת חולין בפנים וקדשים בחוץ גילף נמי ממליקת שמאל ולילה דהוי שלא בהכשרו כל) משלא בהכשרו ויש לומר כיון דאם עלה לא ירד הכשרו קרינא ביה כה) : *) ניל בפנים משחיטת חולין טריפה בחוץ ילפינן ואי"ת אי אכתוב כגון מיט מוקן ניל

[טמתם יגלקו פרשה אחרי למו קפב מ"ם וזבחו ובחי שלמים זבחים ולא עופות זבחים ולא מנחות]

מ"מ הכי נבילה אמורה [ויקרא יז. ט] (בנבלה אין אחת וכל נפש אשר תאכל נבלה וטריפה באזרח ובגר ונכפר בגדיו ורחץ במים ושמא עד הערב וטמא)

נוסחאות

רש"י בת"י

לאתויי מלק חולין בחוץ. דמסמא דלא תנן לה במתני' והא"ה דמצי למימר לאתויי נרבע ומוקצה ונעבד ואתנן ומחיר דמליקתם מסמא שלא [הית] פסולם בקודש והאי דנקט הא משום דתנא מתניתין מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ ולא תנא מלק חולין בחוץ: מלקה פסול. כגון בעל מום : הפיגול והנותר והטמא אע"פ שאסורות באכילה ובהקרבה אינן מטמאין בבית הבליעה . ולא אסרינן כל שאינה ראויה לאכילה או להקרבה לא אשתראי מליקה לגבוה ולא יצאה מכלל נבילה שמליקה נבילה היא ומנורות הכתוב והותרה באכילה בחטאת העוף ולהקרבה בעולת זוז שאינה ראויה לכך הרי היא כטומאה אשמועינן הכא דכיון דפיגול מרצה לפיגולו מחני מליקה לפחר ונותר ומסמא בשעת מליקתן ראויין הוו ולאחר מכאן נפסלו מליקתן מטמרתן: ואין קידוש כלי שרת במנחה בבמה דבבמה לא הוי כלי שרת כדאמרינן בפרק בתרא אשר ישרתו בם בקודש והילכך לא ילפינן זרות במקדש וכו') : ה"ג בתורת כהנים להא מתניתא יכול תהא מליקה שהיא בפנים מטמאה בבית הבליעה ובמליקת פסולים כגון בשמאל או בלילה איצטריך ליה דאילו מליקות כשרות בהדיא א"תרבו בפרק כ"ש לכל הטמאתם לרבות הטמאת הטוף : הא נמי נבילה היא. כלומר היכי מצית למעוטי מהאי קרא דילמא הא נמי נבילה היא שהרי לא הותרה אלא המליקה בהכשר וכהלכה להוציאה מכלל נבילות : יצא מליקה שהיא לפנים.

ואמ' פטולה הואיל ומתרת את האיסור שאם עלתה לא תרד אינה מטמאה: ה"נ בת"כ יכול השוחט חולין בפנים וקדשים בין מבפנים ובין מבחוץ יטמאו בבית הבליעה כו' : ג) ומשני הואיל ולא שוות בפנים כבחוץ מטמא דכתיב דהא אוקימנא כו' . נ"א בס"י כדאמר רבא אם הואיל כו' ואע"ג דשוו לענין אכילה כיון דבחוץ לא מטמא בפנים נמי לא מטמא דאי אמרת מטמא נמצא שלא שוו בפנים כבחוץ:

ה) עי' ר"ש ס"ה לא לין קידוש. ב) עי' רש"י ס"ה ומשני.

חוץ משום דהעיל לו שחיטת חוץ לחייבו כרת כדרבינן ליה לקמן: הואיל ולא שוו כו' כלומר כי היכי דאמר בחולין לא שוו משום דבחוץ כשרים הן קדשים נמי אנמיטון לא שוו הואיל דבחוץ יש כרת מה שאין כן בפנים דכתיב שבחוץ לא מטמא מבפנים נמי לא מטמא ואמר אי אמרת אי אפשר לא שוו בפנים כבחוץ : ז) תניא דלא נחתך : יג) דנין דבר שלא בהכשר (אות ו' נחתך) כו' ואא"ת א"כ שחיטת חולין בפנים מגלן דלא מטמא אי משחיטת חולין בחוץ הוא דהוו בהכשרו ואי משחיטת טריפה בחוץ הא נמי הוו בהכשרו לא סתירלן בחוץ דקאמרינן בגמרא אלא משחיטת קדשים בפנים ומה קדשים שאין בהם צד שחיטה כו' וס"מ מצריכנן למעטא דלא שוה בפנים כבחוץ לתעלין בחוץ וא"ת א"כ מליקה כו' : יד) [ופריאה ונו'] כמשמעו שתהא טריפה דמטמא בבית הבליעה מחיים אי טריפה חיה הרי נבילה אסורה תיבת אם נחתך : טז) מתניתא לקמיה : יז) שאין נבלות המאורע בה כו' יצא נבלות הבא לה : יח) חולין לא שוותה : יט) ואפ"ה חולין שלא בהיכשר כגון כו' : כ) תיבת הוא נחתך : כא) מגלן שחיטת פנים דקדשים דאינה מתרת את האיסור מגלן דלא המטמא ומשני והד"א : כב) בפנים ס"א ושחיטת חולין בפנים דאמרת אין מטמאין לאו משחיטת חולין בחוץ נמרי אלא משחיטת קדשים בפנים מה קדשים שאין בהם צד שחיטה לא מטמא ואפ"ה שלא בהכשרו כ"ש חולין שיש בהם צד שחיטה כו' ברש"י כת"י ולא כתוב שם כבעמוד דילמון משחיטת טריפה חולין : כג) דשחיטת חולין : כד) בהכשרו מטמא] משלא : כה) ביה כיון שמתרת האיסור הם"ד :

כ א מיי' פ"ז מהל' פסה"מ הלכה ט :

כא ב מיי' פ"ג מהל' פסה"מ הלכ' מז :

כב ג מיי' פ"ג מהל' מאכלות אסורות הלכה יא:

כג ד מיי' שם הלי"ב :

נוסח מליקת צפור קאי בת צר אחת תרד ואי לא תרד ל"ל ועוד ה"ל דלא תפי כו' ליתן

מבנה

ר"יבחן / חסקיה

נוסח קדשי הקדש / קדשים בפנים

נוסח מיזב כרת ולא ירד לומר דשוחט בבמה לו עוף בחוץ דמשום שחייב כרת אם עלה לא ירד דאי ירד ולעולם כו' ליתן

מבנה

הבלות מליקה / טמאה

נוסח קדשי הקדש / קדשים בפנים

נוסח (המשך)

גזירת הכתוב מאמר "טריפה" ואמאות ית ה' טומאות ית ה' אם אינם טוומ- אין טומאה

נוסח מבנה

ג' דברות בדנין: מלק ונמצאת טריפה

ב. נחלק ונמצאת טריפה

שיטה מקובצת

ח) לאתויי שחיטת קדשים בפנים . וה"ה דהס"ל לאתויי פיגול ונותר ומסמא דאם עלו לא ירדו ואין מסמאין בגדים אבית הבל"ה וסיפא לאתויי רובע תרבע כדס"ה אלא נקט הדומה לסתני' שחיטת קדשים בפנים כעין שחיטת קדשים מבחוץ דקתני במתניתין וכן מליקת חולין מבחוץ כעין מליקת חולין מבפנים: כ) ולא ידענא איזה היא אמר : ג) אין (שוף) (עופות נמי) בבמה . וא"ת מ"מ נילף עוף מבהמה כדס' לעיל ו"ל דר' יצחק דהכא לית ליה האי סברא אלא אית ליה דעוף מבהמה לא ילוף מדלא ילוף נמי מנחה מזבח ומשחיטה נמי ליכא למינמר משום דכשירה בזר כדס' לעיל לי' יוחנן לפי' שני דאית ליה לר' יצחק דשחיטה לאו עבודה היא מדקאמר קמיצה תרד ולא ילוף משחיטה דקמיצה כנגד שחיטה : ד] אין קידוש כלי שרת בבמה . (אות 'ב' נמחק) כלומר לעולם בין עופות בין מנחה איכא בבמה מיהו (מליקה) דאין צריך קידוש כלי ילוף מבמה אבל מנחה דבעי קידוש כלי לא ילפינן זרות דמנחה (מבנים) (ס ב פ נ ים) מזרות דמנחה שבבמה משום דכתיב שקרשה בכלי שרת פסול כה יר אבל בבמה לא חיה קידוש כלי שרת כדכתיב אשר ישרתו בקודש כדאמרי' בפ' בתרא : כ) נבילה נבילה : ו) מה טריפה שאין מתרת את האיסור פי' דאם עלתה תרד יצאת מליקה פסולה שהיא לפנים שהיא מתרת את האיסור שאם עלתה לא תרד ולכך לא מסמאת

ואע"ת לר"מ דאמר מלק ונמצאת טריפה אינה מסמאת וא"כ אית ליה דלא תרד מאי קאמר הכא דטריפה אינה מתרת את האיסור ו"ל דה"מ הכא מה טריפה אין טריפתה מתרת את האיסור כו' יצאת מליקה פסולה כו' כלומר דפסול מליקה (ונבילת) [שהיא נבילה] מתירה לענין דאם עלתה לא תרד משום דחשיב כפולה בקודש כדס' בתמני' : ז] הבליעה כ"א הטולין כ"ק סימן אביא מ"לק קדשים בחוץ וחולין בין מבפנים : ח] תניא אידך כו' כלומר הא"נ אין מתירין דומיא דטריפה דאם עלו ירדו : ט] כל ששוות בפנים : י] תיבת לו נמחק : יא] אשכחן

ומסמא בגדים דקדשים בחוץ ומטמאין בגדים אבית הבליעה ומאי אמרת אי אמרת אי אפשר לא שוו בפנים כבחוץ : יג] דנין דבר שלא בהיכשר מדבר שלא בהיכשר כ"ש חולין בפנים מגלן דלא מסמא אי משחיטת חולין בחוץ הוא דהוו בהכשרו לענין לטהרו מידי נבילה ו"ל כדפרש"י דהשתא לא נמרינן לה מחולין בחוץ דקאמרינן בגמרא אלא משחיטת קדשים בפנים ומה קדשים שאין בהם צד שחיטה כו' וס"מ מצריכנן למעטא דלא שוה בפנים כבחוץ לתעלין בחוץ וא"ת א"כ מליקה כו' : יד] [ופריאה ונו'] : טו] כמשמעו שתהא טריפה דמטמא בבית הבליעה מחיים אי טריפה חיה הרי נבילה אסורה תיבת אם נחתך : יז] מתניתא לקמיה : יח] שאין נבלות המאורע בה כו' יצא נבלות הבא לה : יט] חולין לא שוותה : כ] ואפ"ה חולין שלא בהיכשר כגון כו' : כא] תיבת הוא נחתך : כב] מגלן שחיטת פנים דקדשים דאינה מתרת את האיסור מגלן דלא המטמא ומשני והד"א : כג] בפנים ס"א ושחיטת חולין בפנים דאמרת אין מטמאין לאו משחיטת חולין בחוץ נמרי אלא משחיטת קדשים בפנים מה קדשים שאין בהם צד שחיטה לא מטמא ואפ"ה שלא בהכשרו כ"ש חולין שיש בהם צד שחיטה כו' ברש"י כת"י ולא כתוב שם כבעמוד דילמון משחיטת טריפה חולין : כד] דשחיטת חולין : כה] בהכשרו (ומסא מסמא) [שאינו בשרופתה